

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400313224

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Доспат за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Други въпроси – община с финансови затруднения.....	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет.....	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	7
Коригирани неправилни отчитания.....	9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	14
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	16

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СМР	Строително-монтажни работи
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ДСД	Други сметки и дейности
САП	Счетоводен амортизационен план
АОС	Ат за общинска собственост
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ОбС	Общински съвет
ДДС	Данък върху добавената стойност
СчП	Счетоводна политика
ДДС №	Указания на Дирекция държавно съкровище към МФ
МО	Мемориален ордер
ТД	Търговско дело
СМОС	Смолянски окръжен съд

**Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ЕЛИН РАДЕВ
КМЕТ
НА ОБЩИНА ДОСПАТ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Доспат, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Доспат към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Доспат в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Други въпроси – община с финансови затруднения

На основата на анализ и обобщение на данните по чл.130а от Закона за публичните финанси (ЗПФ), данните от годишните отчети за касово изпълнение на бюджетите на общините, консолидираните им оборотни ведомости, информацията по чл. 5а от Закона за местните данъци и такси, и информацията в Регистъра за общински дълг към края на 2023 г., извършен от Министерство на финансите, община Доспат е

включена в списъка от общините, които отговарят на три и повече от критериите за класирането им като общини с финансови затруднения през 2024 г.¹

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед на Заповед № ОД-04-03-132 от 16.09.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

¹ Одитно доказателство № 1

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени

недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Към 31.12.2023 г. в община Доспат са установени случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби², а именно:

1.1. Годишният размер на плащанията по общинския дълг през 2023 г. е в размер на 544 222 лв. и представлява 22,6 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години. Превишението на бюджетния показател е в размер на 182 810 лв. или 7,6 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто (361 412 лв.) от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години (2 409 411 лв.).

Не са спазени разпоредбите на чл. 32, ал. 1 от ЗПФ във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 1 от ЗПФ, относно ограниченията на плащанията по общинския дълг, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина съгласно § 2 от ДР на ЗПФ.

1.2. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на община Доспат са в размер на 5 286 755 лв. и представляват 41,3 на сто от средногодишния размер на разходите за периода от 2020 г. до 2023 г. (12 806 327 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 3 365 806 лв. или 26.3 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.

Не е спазена разпоредбата на чл. 94, ал. 3, т. 1 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 и § 2 от ДР на ЗПФ относно спазване на ограниченията за наличните към края на годината задължения за разходи, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

² Одитно доказателство № 2

1.3. Просрочените към 31.12.2023 г. задължения по бюджета на община Доспат са в размер на 4 799 734 лв. и представляват 30,1 на сто от отчетените разходи за последната година (15 939 714 лв.). Бюджетният показател превишава допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година, като превишението е в размер на 4 002 748 лв. или 25,1 на сто.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

1.4. Бюджетното салдо на бюджета на община Доспат през последните три години е отрицателна величина за всяка една от трите години – за 2021 г. (-) 1 038 176 лв., за 2022 г. (-) 505 727 лв. и за 2023 г. (-) 2 352 096 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 130а, ал. 1, т. 5 във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

1.5. Просрочените към 31.12.2022 г. задължения по бюджета на община Доспат са в размер на 4 659 605 лв. и представляват 32,53 на сто от отчетените разходи за последната година (14 325 059 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 3 943 352 лв. или с 27,53 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените разходи за 2022 г.

Към 31.12.2023 г., просрочените задължения са в размер на 4 799 734 лв. и представляват 30,1 на сто от отчетените разходи за последната година (15 939 714 лв.), или с 140 129 лв. в повече спрямо отчетените към края на предходната година просрочени задължения.

Не са спазени изискванията на чл. 128, ал. 4 от ЗПФ да не се допуска увеличение на наличните по бюджета на общината към края на годината просрочени задължения спрямо отчетените към края на предходната година, ако наличните към края на предходната година просрочени задължения надвишават 5 на сто от отчетените разходи, във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Към 31.12.2023 г. в община Доспат не е създаден одитен комитет³, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор.

Съгласно чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от тях са външни за организацията лица.

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС), във връзка с чл. 21 от Закона за публични финанси (ЗПФ), и във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС (в сила от 01.01.2020 г.), в общините с изградени звена за вътрешен одит, задължително се създават одитни комитети, които се състоят от 3 до 5 членове, включително и председател, като най-малко две трети от

³ Одитно доказателство № 2

тях са външни за организацията лица.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за проверка на счетоводните записвания за признаване на задълженията на общината, на провизии за задължения и на разходи по съдебни дела, се установи следното:

1.1. Към 31.12.2023 г., община Доспат има задължения, в общ размер на 6 026 037 лв., възникнали на база издадени и влезли в сила съдебни решения⁴ по четири търговски дела, с които общината е осъдена да заплати на ищците следните обезщетения⁵:

- в размер на 4 398 699 лв. - за неплатени възнаграждения на изпълнителите по договори за извършени и приети от общината СМР и други дейности⁶, от които 4 290 699 лв. са осчетоводени в предходни отчетни периоди по съответните разходни сметки и отчетени към 31.12.2023 г. като крайно кредитно салдо по сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“ и задбалансова сметка 9923 „Просрочени задължения към доставчици“. Разходи, в размер на 108 000 лв.,⁷ по договор № 43 от 16.06.2016 г., с предмет „Изработване на технически паспорти и обследване на обекти, с които община Доспат ще кандидатства за финансиране по ПРСР 2014-2020 г.“, които са приети от общината с приемо-предавателен протокол от 24.08.2016 г., не са осчетоводени по дебита на сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната – местни лица (приходно-разходни позиции)“;

- в размер на 1 306 279 лв. - за присъдени обезщетения за забава на ищците по заведените съдебни дела, които не са осчетоводени по дебита на сметка 6095 „Разходи за санкции и неустойки в страната“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“;⁸

⁴ 1. Решение № 29/23.05.2023 г. на СмОС по ТД № 33/2022г. с искове по три договора - № 91 от 30.11.2012 г. с предмет „Реконструкция и изграждане на улична мрежа и площи в населените места от община Доспат“, договор № 49/06.07.2015 г. с предмет „Реконструкция и изграждане на улици в гр. Доспат, с. Барутин, с. Змейца, с. Късак и с. Любча“ и договор № 75/ 15.10.2015 г. за допълнителни СМР, включени в договор № 49/06.07.2015 г.

2. Решение № 70/02.11.2022 г. на СмОС по ТД №43/2022 г. с иск за неплатени СМР по заповед №А-340 от 31.03.2015 г. за извършване на допълнителни дейности на обекти, включени в Договор № 95/14.11.2014 г., с предмет „СМР за реконструкция и рехабилитация на общински път с. Барутин-Владово дере-с. Бръщен и Владово дере-с. Црънча“;

3. Решение № 42/27.07.2023 г. на СмОС по ТД № 15/2023г. с иск по Договор № 31/18.05.2013 г. с предмет „СМР по изграждане и дейности по оборудване на многофункционална зала и покрит плувен басейн гр. Доспат“;

Решение № 568/19.12.2022г. на АпС-Пловдив по ТД № 658/2022г. – иск Договор №43/16.06.2016 г. с предмет „Изработване на технически паспорти и обследване на обекти, с които община Доспат ще кандидатства за финансиране по ПРСР 2014-2020 г.“

⁵ Одитни доказателства №№ 3, 10

⁶ В т.ч. по Решение № 29/23.05.2023 г. на СмОС по ТД № 33/2022г. - 4 018 892 лв.; по Решение № 42/27.07.2023 г. на СмОС по ТД № 15/2023г. – 238 560 лв.; по Решение № 568/19.12.2022г. на АпС-Пловдив по ТД № 658/2022г. – 108 000 лв. и по Решение № 70/02.11.2022 г. на СмОС по ТД №43/2022 г. - 33 247 лв.

⁷ По решение № 568/19.12.2022г. на АпС-Пловдив по ТД № 658/2022г.

⁸ От тях 1 296 157 лв. по решения №№ 29/23.05.2023 г.- 10 961 лв. и 42/27.07.2023 г. на СмОС и 10 122 лв. по решение № 70/02.11.2022г.

- в размер на 209 697 лв. - за разноси за държавна такса⁹, които не са осчетоводени по сметка 6061 „Разходи за държавни такси“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“;

- в размер на 156 362 лв. – присъдени съдебни разноси, в т.ч. 33 117 лв. за съдебни разноси¹⁰ и 78 245 лв. за адвокатски възнаграждения и експертизи¹¹, които не са осчетоводени по дебита на сметка 6091 „Разходи за съдебни разноси и арбитраж в страната“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“.

Не са спазени изискванията на чл. 16, ал. 1, т. 2 и чл. 26, ал. 1, т. 5 от ЗСч за организиране на текущото счетоводно отчитане и начисляване.

1.2. В годината на завеждане на исковите молби (2022 г.), по две търговски дела¹² е извършен анализ относно вероятността от спечелването на делата и са начислени провизии за задължения, в общ размер на 4 241 937 лв.,¹³ която сума е осчетоводена към 31.12.2022 г. по дебита на сметка 6791 „Разходи за провизии за други задължения“ и кредита на сметка 4940 „Провизии за други задължения“. През 2023 г., същите съдебни дела са приключени на първа инстанция с постановени решения на СмОС¹⁴, които не са обжалвани от община Доспат и са влезли в законна сила. Възникнали задължения за община Доспат на база двете съдебни решения, в размер на 4 254 692 лв., са признати като балансови задължения в предходни отчетни периоди и включени в крайното кредитно салдо по сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“ и задбалансова сметка 9923 „Просрочени задължения към доставчици“ в отчетна група „Бюджет“ към 31.12.2023 г.

Допуснато е към 31.12.2023 г. задължения към изпълнители по договори да са признати балансово в периода на възникването им по разчетна сметка и за същите без основание за това, след приключването им, да е начислена провизия, в размер на 4 241 937 лв., отчетена като крайно кредитно салдо по сметка 4940 „Провизии за други задължения“ към 31.12.2023 г.

По време на извършения финансов одит на ГФО за 2023 г. е извършена корекция, като начислената неправилно провизия е сторнирана със счетоводна операция по дебита на сметка 4940 „Провизии за други задължения“ и кредита на сметка 6799 „Сторнирани провизии за други задължения“.¹⁵

Решенията на съда представляват текущо правно задължение за общината, и когато тя загуби съдебния спор, начислената провизия във връзка с делата следва да се трансформира в задължение (провизията се отписва и се начисляват съответните разходи и свързаното с тях задължение).

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 37.9.5 от ДДС № 20 от 2004 г., относно отписване на начислените провизии за задължения.

2. Към 01.01.2023 г., по сметка 2039 „Други сгради“, в отчетна група „Бюджет“, неправилно е признат актив, представляващ многофункционална спортна зала с плувен басейн,¹⁶ придобит поетапно в предходни отчетни периоди, вместо по

⁹ По решение № 29/23.05.2023 г. на СмОС

¹⁰ От тях 20 425,15 лв. по решение № 42/27.07.2023 г. и 12 692,07 лв. по решения №№ 70/02.11.2022г. на СмОС и решение № 568/19.12.2022г. на АпС-Пловдив

¹¹ По решение № 29/23.05.2023 г. на СмОС

¹² Търговски дела №№ 33/2022 г. – 4 193 937 лв. и 43/2022 г. по описа на СмОС, в размер на 48 000 лв.

¹³ Одитно доказателство № 4

¹⁴ Решение № 29/23.05.2023 г. на СмОС по ТД № 33/2022г. и решение № 70/02.11.2022 г. на СмОС по ТД №43/2022 г.

¹⁵ Одитно доказателство № 10

¹⁶ Спортната зала е изградена в процеса на изпълнението на Договор № 31/18.05.2013 г., сключен с ДЗЗД

сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД.¹⁷ Отчетната стойност на залата е в размер на 2 500 000 лв., с акумулирана амортизация, в размер на 250 114 лв.,¹⁸ и балансова стойност, в размер на 2 249 886 лв. През 2023 г. на актива е начислена амортизация, общо в размер на 19 698 лв., като към 31.12.2023 г. балансовата му стойност възлиза на 2 230 188 лв.¹⁹

Съгласно указания на МФ, дадени с тема № 8 от Коментари по методологически въпроси, при определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане нефинансовите дълготрайни активи, водещо следва да бъде каква дейност те ще обслужват. Анализът в конкретните случаи следва да акцентира върху това, в коя отчетна група се извършват постоянни дейности, свързани с използването и потреблението на тези активи, респ. в коя отчетна група реално се ползват тези активи.

Обекти/активи, които имат характеристиката на „публични блага“, обикновено се свързват с: достъпност в потреблението им от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа и ползването на свързаните с тях изгоди. Подобни активи не са създадени основно да обслужват дейността на бюджетната организация, а са предназначени за колективно ползване, респ. съответните активи се отчитат в отчетна група ДСД по реда на т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. като инфраструктурни обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Следвало е, към 31.12.2023 г., за неправилно признатия актив по сметка 2039 „Други сгради“ да се приложат указанията да министъра на финансите, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди чрез сметки от групи 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ и 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“, като:

- в отчетна група „Бюджет“ - да се съставят счетоводни операции по дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата му стойност към 01.01.2023 г. (2 249 886 лв.), и 2413 „Амортизация на сгради“ с размера на акумулираната амортизация към 01.01.2023 г. (250 114 лв.), в кореспонденция със сметка 2039 „Други сгради“ с отчетната му стойност (2 500 000 лв.). Начислената през текущия период амортизация (19 698 лв.) е следвало да се сторнира по метода „червено сторно“;

- в отчетна група ДСД - да се съставят счетоводни операции по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ с отчетната стойност на прекласифицирания актив (2 500 000 лв.) в кореспонденция със сметки 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, с балансовата му стойност към 01.01.2023 г. (2 249 886 лв.) и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“, с размера на акумулираната амортизация през предходни отчетни периоди (250 114 лв.).

При извършения финансов одит на ГФО за 2023 г., допуснатото неправилно отчитане е коригирано²⁰, като са съставени счетоводни операции по метода „червено сторно“ на неправилните записвания през текущия период. Активът е прекласифициран в отчетна група ДСД. След прекласифициране на дълготрайния актив от отчетна група „Бюджет“ в отчетна група ДСД, са приложени указанията на МФ, дадени в т. 49 и т. 50 от ДДС № 5 от 2016 г., като е изготвен е нов индивидуален амортизационен план и е отписана амортизация за инфраструктурния обект за предходен период, в размер на 25 414 лв., по дебита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита

с предмет „СМР по изграждане и дейности по оборудване на многофункционална зала и покрит плувен басейн гр. Доспат“, финансиран по ПРСР.

¹⁷ Въведен в експлоатация с разрешение за ползване от 2015 г.

¹⁸ Амортизацията е акумулирана по сметка 2413 „Амортизация на сгради“

¹⁹ Одитно доказателство № 5

²⁰ Одитно доказателство № 10

на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“. За текущата 2023 г. е начислена амортизация, в размер на 37 500 лв., по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с тема № 8 от Коментари по методологически въпроси, съгласно които при определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане нефинансовите дълготрайни активи, водещо следва да бъде каква дейност те ще обслужват. Анализът в конкретните случаи следва да акцентира върху това в коя отчетна група се извършват постоянни дейности, свързани с използването и потреблението на тези активи, респ. в коя отчетна група реално се ползват тези активи.

Обекти/активи, които имат характеристиката на „публични блага“²¹ обикновено се свързват с: достъпност в потреблението им от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа, и ползването на свързаните с тях изгоди. Подобни активи не са създадени основно да обслужват дейността на бюджетната организация, а са предназначени за колективно ползване, респ. съответните активи се отчитат в отчетна група ДСД по реда на т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ като инфраструктурни обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Като правило в отчетна група (стопанска област) „БЮДЖЕТ“ се отчитат активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност на съответната бюджетна организация.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

3. През 2023 г., за погасяването на дългосрочен банков кредит²² са преведени средства, общо в размер на 385 268 лв., от които 360 644 лв. са с характер на възстановени средства чрез ЧСИ, а 24 624 лв. представляват погасителни вноски от бюджета на общината. Всички погашения по банковия заем са осчетоводени по дебита на сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“ и касово са правилно отчетени по подпараграф 83-22 „Погашения по дългосрочни заеми от банки в страната (-)“. Следвало е, на начислена основа, преводите за изплащането на текущия дял за 2023 г., в общ размер на 219 996 лв., да се осчетоводят по дебита на сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“, по която сметка са начислени през предходната отчетна година, и само разликата от 165 272 лв. да се осчетоводи по дебита на сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“.

Към 31.12.2023 г., правилно преди приключвателните операции в края на годината, по сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“ е начислен текущ дял на задължението, с частта, която е дължима за 2024 г., в размер на 219 996 лв.,

В резултат на допуснатото неправилно отчитане, към 31.12.2023 г. сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“ е с крайно кредитно салдо в размер на 439 992 лв., вместо в размер на 219 996 лв.

Не са спазени изискванията на т. 31 от Ръководството за прилагане на

²¹ „публични блага“ - достъпност в потреблението на активите от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа и ползването на свързаните с тях изгоди

²² Одитно доказателство № 6, 10

Сметкоплана на бюджетните предприятия за класифициране на заемите и дълговете по остатъчен срок на изискуемост - краткосрочни, дългосрочни и текущ дял на дългосрочни заеми (последната категория включва подлежащите за погасяване главници по дългосрочен дълг в рамките на една година от края на отчетния период) и изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

4. Към 31.12.2023 г., в ОБА Доспат са извършени разходи по договор²³ с предмет „Извършване на ремонт на съществуваща детска градина в УПИ I, кв. 7 по плана на с. Късак“, общ. Доспат“, на обща стойност 512 521 лв., в т.ч. 60 275 лв.²⁴ за ремонт и оборудване на детска площадка към ДГ "Мечта" с. Късак - ВРБ към общината.

В ОБА разходите са осчетоводени първоначално по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и впоследствие са прехвърлени на детското заведение чрез сметка 4500 „Вътрешни разчети“, вместо чрез сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанска област)“.

Във ВРБ разходите са признати в отчетна група „Бюджет“ по счетоводна сметка 2031 „Административни сгради“, в кореспонденция със сметка 4500 „Вътрешни разчети“, вместо със сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанска област)“, неправилно в пълен размер от 512 521 лв., вместо разходите за ремонт и оборудване на детската площадка, в размер на 60 275 лв., да се признаят по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ съгласно утвърдения със СчП на общината класификатор на ДМА, в кореспонденция със сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанска област)“. Към 31.12.2023 г. обектът е приключен съгласно Протокол за приемане на СМР от 30.11.2023 г..

Не са спазени указанията дадени в Тема 8 от Коментари по методологически въпроси на МФ, относно отчитането на детски площадки в детските градини и ясли, както и игрища в училищата, които пряко са свързани или обслужват бюджетната дейност и е налице извличане на икономическа изгода.

5. Постъпили суми по бюджета на община Доспат (собственик на депо), в размер на 56 180 лв.²⁵, представляващи отчисления и обезпечения по реда на чл. 60, ал. 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), преведени ѝ от община Борино (ползвател на депото), са правилно отчетени на касова основа по подпараграф 61-01 „Трансфери между бюджети - получени трансфери (+)“. На начислена основа същите са осчетоводени по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ в неправилна кореспонденция със сметка 4547 „Други разчети с общини - вземания (приходно-разходни позиции)“, вместо със сметка 7524 „Касови трансфери от/за бюджети на общини“.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 16.1, от ДДС № 3 от 2011 г. относно отчитането на отчисляването и превеждането от бюджета на общината на суми в полза на друга община като трансфери между бюджетни сметки.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на трансферите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

²³ Договор № 07 от 06.01.2023 г.

²⁴ Одитно доказателство № 7, 10

²⁵ Одитно доказателство № 8, 10

6. Извършени разходи от ВиК Асоциацията в предходен отчетен период за обект „Реконструкция на водопроводна и канализационна система“, в общ размер на 55 793 лв. без ДДС, са признати първоначално неправилно в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“, вместо по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД²⁶.

Към 31.12.2023 г. е извършена корекция, като за отписването им от сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“ неправилно е приложен метода „червено сторно“, след което разходите са осчетоводени по сметка 6076 "Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки". Разходите са капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в неправилна кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“. Към 31.12.2023 г., разходите са прекласифицирани по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти", като за одитирания период не е начислена амортизация, в размер на 837 лв.

Следвало е да бъдат приложени указанията дадени от МФ с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за осчетоводяване на грешки от минали години, като се изпишат на разход по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“ в отчетна група „Бюджет“, и се капитализират в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.²⁷

Не е спазено изискването за осчетоводяване на разходите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г., във връзка с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за осчетоводяване на грешки от минали години.

Не са спазени указанията, дадени от министъра на финансите, дадени с ДДС № 5 от 2016 г., относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи.

Не са спазени указанията на т. 124 от Ръководството за прилагане на СБП, съгласно които процедурата на червено сторно, по отношение на приходните и разходните сметки, следва задължително да се прилага само текущо през годината.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности в община Доспат не обхващат всички рискове, свързани с отчитането на задълженията по влезли в сила съдебни решения. Недостатъчни са по съдържание и обхват, и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания при счетоводното отразяване на балансово признатите активи, на вземанията по ЗУО, на трансферите и други, цитирани в доклада.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 8 от 2023 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланса и ОПР към 31.12.2023 г. на община Доспат.. Коригиращият ГФО за 2023 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 30.10.2024 г. и е представен по електронен път в Сметна палата с вход. 07-02-392#2/30.10.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се

²⁶ Одитно доказателство № 9

²⁷ Одитно доказателство № 10

намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Благоевград, ул. „Тодор Александров“ № 23, ет.4, стая 41.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 508 от 10.12.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Доспат и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД-2.33 за проверка на финансовите показатели; Справка за финансовите показатели; Допълнителни справки с извлечения от счетоводната система	14
2	РД-2.2 Констативен протокол за несъздаден одитен комитет	1
3	РД-2.16-9 за проверка на възникнали задълженията по съдебни дела; Справки по съдебни дела; Съдебни решения, извлечения от счетоводни сметки 4010 и 9923, въпросник и отговор от кмета	98
4	РД-2.16-4 за проверка на начислени провизии по сметка 4940; Извлечение от сметка 4940; Протокол за определяне на размера на начислената провизия по съдебни дела.	7
5	РД-2.16-8 за проверка на сметки 2031 и 2039; Разрешение за ползване на спортната зала; Извлечение от сметка 2039	5
6	РД-2.16-6 за проверка на сметки 1623 и 1625; Договор за банков кредит; погасителен план; извлечение от сметки 1623 и 1625	17
7	РД 2.15-1 за разходите осчетоводени по сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в отчетни групи "Бюджет" и ДСД. Договор. Фактури, Протокол за приемане на извършени СМР. Справка. Извлечение от счетоводната система, Сертификат за извършени СМР.	29
8	РД-2.16-10 за процедури по същество (тестове на детайлите) на операциите по начисляване и събиране на отчисленията по ЗУО в отчетна група "Бюджет"; РД-2-16-8 за проверка на отчетените трансфери в отчетна група Бюджет; Писмо от РИОСВ; извлечения от счетоводната система	17
9	РД 2.15-2 за извършени разходи за придобиване и основен ремонт на инфраструктурни обекти в отчетна група "Бюджет" и капитализирането им в отчетна група ДСД за периода от 0.101.2023 г. до 31.12.2023 г. в община Доспат. Фактура и протокол. Извлечения от счетоводната система, Обяснение от гл. счетоводител	10
10	РД-2.36 за проверка на извършените корекции на ГФО за 2023 г.; Мемориални ордери; Описи на извършените корекции по отчетни групи	21